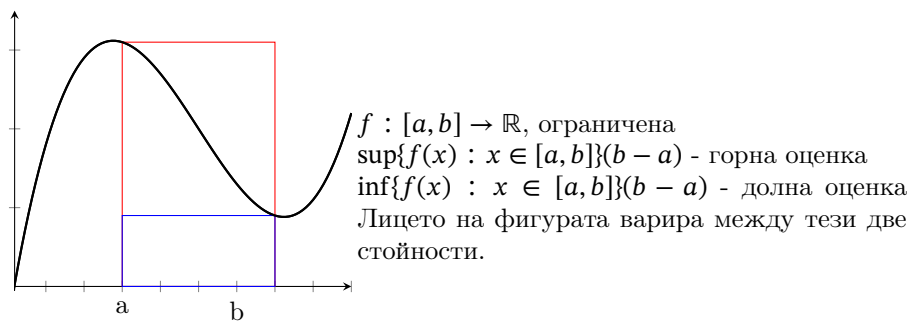


# DIS 2 Лекция 1

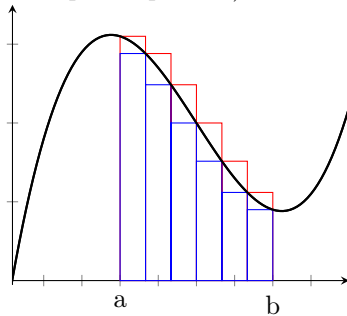
hornyta

28 февруари 2023 г.

## 1 Определен интеграл



Правим подразбиване на интервала  $[a, b]$   $\tau : a = x_0 < x_1 < x_2 < \dots < x_n = b$  (което е крайна редица)



Разглеждаме  $[x_{i-1}, x_i]$

$$M_j := \sup\{f(x) : x \in [x_{i-1}, x_i]\}$$

$$m_j := \inf\{f(x) : x \in [x_{i-1}, x_i]\}$$

### Суми на Дарбу

$$S_f(\tau) := \sum_{j=1}^n M_j(x_j - x_{j-1}) - \text{Голяма сума на Дарбу за } f \text{ при подр. } \tau$$

$$s_f(\tau) := \sum_{j=1}^n m_j(x_j - x_{j-1}) - \text{Малка сума на Дарбу за } f \text{ при подр. } \tau$$

### Лема 1

Ако  $\tau^* \subseteq \tau$ , то  $S_f(\tau^*) \leq S_f(\tau)$  и  $s_f(\tau^*) \leq s_f(\tau)$   
 $\tau^*, \tau$  - 2 подразбивания, където  $\tau^*$  е "по-фино" от  $\tau$  ( $\tau^*$  съдържа всичките елементи на  $\tau$ )

Доказателство: (б.о.о)  $\tau^*$  се получава от  $\tau$  с прибавяне на една точка

$$\tau : a = x_0 < x_1 < \dots < x_n = b$$

$$\tau^* : a = x_0 < x_1 < \dots < x_{i-1} < x^* < x_i < \dots < x_n = b$$

$$\begin{aligned} S_f(\tau) - S_f(\tau^*) &= \\ \sum_{j=1}^n \sup_{[x_{j-1}, x_j]} f \cdot (x_j - x_{j-1}) - \sum_{j=1}^{i-1} \sup_{[x_{j-1}, x_j]} f \cdot (x_j - x_{j-1}) \\ &- \sup_{[x_{i-1}, x^*]} f \cdot (x^* - x_{i-1}) - \sup_{[x^*, x_i]} f \cdot (x_i - x^*) \\ &- \sum_{j=1}^n \sup_{[x_{j-1}, x_j]} f \cdot (x_j - x_{j-1}) = \\ &= \sup_{[x_{i-1}, x_i]} f \cdot (x_j - x_{i-1}) - \sup_{[x_{i-1}, x^*]} f \cdot (x^* - x_{i-1}) - \sup_{[x^*, x_i]} f \cdot (x^* - x_i) \geq \\ &= \sup_{[x_{i-1}, x_i]} f \cdot (x_j - x_{i-1}) - \sup_{[x_{i-1}, x_i]} f \cdot (x^* - x_{i-1}) - \sup_{[x_{i-1}, x_i]} f \cdot (x^* - x_i) = 0 \end{aligned}$$

□

### Лема 2

$\tau_1, \tau_2$  произволни подразбивания на  $[a, b]$ . Тогава  $s_f(\tau_1) \leq S_f(\tau_2)$ .

Доказателство: Съществува  $\tau^*$ , такова че  $\tau^* \supseteq \tau_1, \tau^* \supseteq \tau_2$ . По Лема 1  $s_f(\tau^*) \leq s_f(\tau_1)$  и  $S_f(\tau^*) \leq S_f(\tau_2)$ , следователно

$$s_f(\tau_1) \leq s_f(\tau^*) \leq S_f(\tau^*) \leq S_f(\tau_2) \quad \square$$

$$[s_f(\tau_1); S_f(\tau_1)] \cap [s_f(\tau_2); S_f(\tau_2)] = \emptyset, \forall \tau_1, \tau_2 - \text{подразбивания на } [a, b]$$

$f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ , ограничена

$$\int_a^b f := \inf \{S_f(\tau) : \tau - \text{подразбиване на } [a, b]\}$$

$$\int_a^b f := \sup \{s_f(\tau) : \tau - \text{подразбиване на } [a, b]\}$$

От Лема 2  $s_f(\tau_1) \leq S_f(\tau_2), \forall \tau_1, \tau_2$  подразбивания на  $[a, b]$ . Следователно  $\int_a^b f \leq S_f(\tau_2), \forall \tau_2$  подразбиване на  $[a, b]$  и  $\int_a^b f \leq \bar{J}_a^b f \leq$ .

### Интегруемост по Риман

$f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$  се нарича нтегруема по Риман ако е ограничена и  $\int_a^b f = \bar{J}_a^b f$ . В този случай числото  $\int_a^b f = \bar{J}_a^b f$  се нарича Риманов интеграл по  $f$  в  $[a, b]$  и се бележи  $\int_a^b f$  или  $\int_a^b f(x) dx$

### Функция на Дирихле

## Критерий за Интегруемост

Твърдим, че:

$f$  е интегрируема по Риман

$$\stackrel{1}{\iff}$$

$$\forall \epsilon > 0 \exists \tau_1, \tau_2 \text{ - подр. на } [a, b] : S_f(\tau_1) - s_f(\tau_2) < \epsilon$$

$$\stackrel{2}{\iff}$$

$$\forall \epsilon > 0 \exists \tau \text{ - подр. на } [a, b] : S_f(\tau) - s_f(\tau) < \epsilon$$

$$\iff$$

$$\forall \epsilon > 0 \exists \tau \text{ - подр. на } [a, b] : \sum_{i=0}^n w(f, [x_{i-1}, x])$$

$\stackrel{1}{\implies}$  Фиксираме  $\epsilon > 0$

$$\int_a^b f + \frac{\epsilon}{2} = \bar{J}_a^b f + \frac{\epsilon}{2} > \bar{J}_a^b f \Rightarrow \exists \tau_1 \text{ подр. на } [a, b], S_f(\tau_1) < \int_a^b f + \frac{\epsilon}{2}$$

$$\int_a^b f - \frac{\epsilon}{2} = \int_a^b f - \frac{\epsilon}{2} < \int_a^b f \Rightarrow \exists \tau_2 \text{ подр. на } [a, b], s_f(\tau_2) < \int_a^b f - \frac{\epsilon}{2}$$

$$S_f(\tau_1) - s_f(\tau_2) = \int_a^b f + \frac{\epsilon}{2} - \int_a^b f - \frac{\epsilon}{2}$$

$$S_f(\tau_1) - s_f(\tau_2) < \epsilon$$

$\stackrel{1}{\iff}$  Допускаме противното

$$\forall \tau_1, \tau_2 : S_f(\tau_1) - s_f(\tau_2) \geq \bar{J}_a^b f - \int_a^b f > 0$$

$$(\overset{2}{\Longleftarrow})\tau_1 := \tau, \tau_2 := \tau$$

$$(\overset{2}{\Longrightarrow}) \text{ Фиксираме } \epsilon > 0, \tau_1, \tau_2 \rightarrow Sf(\tau_1) - sf(\tau_2) < \epsilon$$

$$\tau \geq \tau_1, \tau \geq \tau_2 \Rightarrow Sf(\tau) - sf(\tau) \leq Sf(\tau_1) - sf(\tau_2) < \epsilon$$